

Ei b. Obrębscy

**JAKOŚĆ ŻYCIA OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH
I ICH RODZIN**

WYBRANE ZAGADNIENIA

Redakcja naukowa
Ewa Zasępa, Sławomir Ślaski

Wydawnictwo Naukowe
AKAPIT

Zakres i jakość doświadczeń zawodowych a poczucie jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną

Wojciech Otrębski

Wprowadzenie

Odnosząc się do aktualnie obowiązującej biopsychospołecznej koncepcji niepełnosprawności i wywodzących się z niej definicji osoby niepełnosprawnej oraz rehabilitacji, najogólniej rzecz ujmując można przyjąć, że celem rehabilitacji jest jakościowa i ilościowa zmiana (in plus) w funkcjonowaniu jednostki z niepełnosprawnością i jej środowiska. Inaczej można określić to jako zmiana jakości życia osoby niepełnosprawnej i jej środowiska.

Zakres, stopień i charakter zmian może być różny i warunkowany z jednej strony właściwościami samej osoby (interpretacja niepełnosprawności, wiek, płeć, wartości, zainteresowania, potrzeby rehabilitacyjne wynikające z rodzaju niepełnosprawności i zakresu ograniczeń funkcjonalnych) oraz charakterystykami środowiska (fizycznego: bariery architektoniczne lub w komunikacji między osobowej; społecznego: postawy, schematy (skrypty), stereotypy, uprzedzenia; polityczno-ekonomicznego: regulacje prawne, system finansowania i organizacja edukacji, zatrudnienia, rehabilitacji).

Poszukując wyjaśnienia jakościowej zmiany (in plus) w funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej najczęściej odwołuje się do idei normalizacji życia osób niepełnosprawnych. Przyjęto w niej, że normalne życie osoby niepełnosprawnej to takie, które jest najbardziej zbliżone do życia jej sprawnych rówieśników, członków społeczności, do której przynależą (Emerson 1998).

